

గౌరవనీయులైన న్యాయమూర్తి శ్రీ K. సురేందర్

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.2045 మరియు 2314/2016

ఉమ్మడి ఉత్తర్వు:

1. హైదరాబాద్ మెట్రోపాలిటన్ సెషన్స్ జడ్జి IPC సెక్షన్లు 500, 501 మరియు 120-B కింద పిటిషనర్లపై దాఖలు చేసిన నేరాలకు సంబంధించి C.C.నెం.2/2016లో విచారణలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ A3 నుండి A5 వరకు క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.2045/2016 మరియు A1, A2, A6 నుండి A8 వరకు క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.2314/2016 దాఖలు చేశారు.

2. A1/ఔట్ లుక్ పబ్లిషింగ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మరియు ఇతర నిందితులు 2 నుండి 8 మందిపై, తెలంగాణ ప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రికి అదనపు కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగి శ్రీమతి స్మితా సభర్వాల్, I.A.S. ను కించపరిచినందుకు ప్రభుత్వం నియమించిన స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు దాఖలు చేశారు. ఆ పరువు నష్టం కలిగించే ప్రచురణ జూలై 6, 2015 తేదీన ఔట్లూక్ ఆంగ్ల వారపత్రికలో 'డీప్ థ్రోట్' అనే కాలమ్ కింద బాక్స్ అంశంగా బహుళ రంగుల వ్యంగ్యచిత్రంతో పాటు ప్రచురించబడింది. ప్రచురణ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

“డీప్

థ్రోట్

తెలంగాణ

నో బోరింగ్ బాబు

- తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయంలో నియమితులైన జూనియర్ బ్యూరోక్రాట్ పోర్ట్ఫోలియో మిస్టరీగా ఉంది. గతంలో ఆమెకు ఒక జిల్లాలో పోస్టింగ్ ఇచ్చారు. కానీ ఎన్నికల తర్వాత పరిస్థితులు అకస్మాత్తుగా మారిపోయాయి. ప్రతి సమావేశంలోనూ ఆమె కనిపిస్తుంది మరియు CMO పంపిన ప్రతి అధికారిక ఫోటోగ్రాఫ్ లో కనిపిస్తుంది. కానీ ఆమె ఏం చేస్తుందనేది ఒక విభ్రమస్థితి. తన అందమైన చీరలతో ఫ్యాషన్ స్టేట్ మెంట్ ఇస్తుందని, సమావేశాల్లో ‘కనుల వింధుగా’ పనిచేస్తుందని పార్టీ ప్రముఖ నేతలు అంగీకరిస్తున్నారు. నిజానికి, ఆ ప్రభుత్వాధికారి CMOని ఇతర అధికారులను వేరుగా చేసి సమావేశాలకు రమ్మని చెప్పేది. ముఖ్యమంత్రి ఎప్పుడు వస్తారో, కార్యాలయం నుండి బయలుదేరుతారో ఆమెకు ఖచ్చితంగా తెలుసు. సాంప్రదాయానికి పేరుగాంచిన అందమైన మహిళ ఇటీవల ఓ ఫ్యాషన్ షోలో ట్రెండి ప్యాంట్ మరియు ఫ్రీలీ టాప్ లో కనిపించి అందర్నీ ఆశ్చర్యపరిచింది. మరొక

విషయం ఏమిటంటే, ఆమె అధికారిక సమావేశంలో కూర్చోలేదు. కానీ ఆ ప్రదర్శన కూడా గొప్ప ఫోటో అప్ కోసం ఉపయోగపడింది.

3. ఫిర్యాదు ప్రకారం, A2 ఔట్లక్ పత్రికకు ఫ్రింటర్ మరియు ప్రచురణకర్త. A3 నుండి A5 వరకు A1 కంపెనీ డైరెక్టర్లు, వారు A1 కంపెనీ రోజువారీ నిర్వహణకు బాధ్యత వహిస్తారు. A6 ఎడిటర్, A7 వ్యంగ్య చిత్రాన్ని గీసిన వ్యక్తి మరియు A8 హైదరాబాద్ లోని ఔట్ లుక్ అసిస్టెంట్ ఎడిటర్, అతను పరువు నష్టం కలిగించే ప్రచురణకు దోహదపడ్డాడు.

4. నిందితులు 2 నుండి 8 అందరూ శ్రీమతి స్మితా సభర్వాల్, IAS ను అప్రతిష్టపాలు చేయడానికి మరియు ఆమెకు చెడ్డపేరు తీసుకురావడానికి నేరపూరిత కుట్రలో పాల్గొన్నారని ఫిర్యాదులో ఆరోపించబడింది. ఆ ప్రచురణ శ్రీమతి స్మితా సభర్వాల్ గారి వ్యక్తిగత మరియు వృత్తిపరమైన జీవితాలను ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేసింది, అలాగే ఒక అధికారిగా ఆమె గౌరవాన్ని కూడా దెబ్బతీసింది.

5. రాష్ట్రం నియమించిన ప్రత్యేక ప్రజా ప్రాసిక్యూటర్ చేత 23.12.2015 న ఫిర్యాదు దాఖలు చేయబడింది. పిటిషనర్లను విచారణ ఎదుర్కోవడానికి, విజ్ఞతగల సెషన్స్ న్యాయమూర్తి సమ్మన్లు జారీ చేసినారు.

6. శ్రీ T. ప్రద్యుమ్నకుమార్ రెడ్డి, పిటిషనర్ల కోసం హాజరైన అభిజ్ఞతగల సీనియర్ న్యాయవాది, ఆ వ్యాసం శ్రీమతి స్మిత సభర్వాల గురించి ఎలాంటి ప్రస్తావన చేయలేదని తెలియజేస్తారు. ఆ వ్యాసం స్మిత సభర్వాల, ఐఏఎస్ గురించి ఉద్దేశించినదనే ఊహ ఆధారంగా ఫిర్యాదు దాఖలు చేయబడింది. ఆ వ్యాసం ఆమెను ఉద్దేశించి రాసినట్లు రుజువు ఏమీ లేదు.

7. డైరెక్టర్లు అయిన A3 నుండి A5 పై ఎటువంటి నిర్దిష్ట ఆరోపణలు లేవని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు. A1 కంపెనీ డైరెక్టర్లుగా ఉన్న కారణంగానే వారు రోజువారీ వ్యవహారాలకు బాధ్యత వహిస్తున్నారని ఫిర్యాదులో పేర్కొనడం ద్వారా వారిని పరోక్షంగా బాధ్యులుగా చేయలేరు. ఇంకా, A2 పూర్తి-సమయం డైరెక్టర్ మరియు వ్యాస రచయిత చర్యలకు అతన్ని బాధ్యులుగా చేయలేరు. సెషన్స్ జడ్జి విచారణ తీసుకోవడానికి ఎటువంటి కారణాలు లేవు. క్రిమినల్ కేసులో విచారణ తీసుకోవడం తీవ్రమైన విషయం మరియు వ్యక్తులను ధృష్టిలో ఉంచుకోకుండా సహజంగా సమన్లు చేయలేరు. K.M. మాథ్యూ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ కేరళ మరియు మరొక ((1992) 1 Supreme Court Cases 217) కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు, దీనిలో చీఫ్ ఎడిటర్ పై విచారణ తీసుకోవాలంటే, ఆ విషయం యొక్క పరువు నష్టం కలిగించే స్వభావం గురించి తెలిసిన

ఫిర్యాదులో సానుకూల తీర్పులు ఉండాలని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది. అలాంటి ఆరోపణ ఏదీ లేదని గుర్తించి, గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు చీఫ్ ఎడిటర్ పై చర్యలను రద్దు చేసింది.

8. అరూన్ పూరీ వర్సెస్ NCT ఢిల్లీ రాష్ట్రం (2022 Live Law(SC) 894) కేసులో, గౌరవనీయులైన సుప్రీంకోర్టు, ఫ్రెస్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ బుక్స్ యాక్ట్, 1867లోని సెక్షన్ 7 కింద ప్రయోజనం లేదా అంచనా చీఫ్ ఎడిటర్లు లేదా ఎడిటర్ ఇన్ చీఫ్ కు వర్తించదు, ఆ విషయాన్ని పూర్తిగా ఫిర్యాదు చేసిన ఆరోపణల కోణంలో పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఆరోపణలు తగినంతగా మరియు నిర్దిష్టంగా ఉంటే చీఫ్ ఎడిటర్ కు ఎటువంటి ప్రయోజనం అందించలేము.

అయితే, నిర్దిష్టమైన ఆరోపణలు లేకపోతే, అటువంటి చీఫ్ ఎడిటర్ పై ఎటువంటి ఊహాగానాలను ప్రయోగించలేము. ఆ వ్యాసానికి బాధ్యులు కాదని గుర్తించిన చీఫ్ ఎడిటర్, ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగులపై చర్యలను సుప్రీంకోర్టు రద్దు చేసింది.

9. సీనియర్ న్యాయవాది పర్వీన్ @సోనూ వర్సెస్ హర్యానా రాష్ట్రం కేసులో (2021 SCC OnLine SC 1184) గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై కూడా ఆధారపడ్డారు:

“12. కుట్ర అభియోగాన్ని నిరూపించడానికి, చట్టవిరుద్ధమైన చర్య తీసుకోవడానికి పార్టీల మధ్య ఒప్పందం ఉందని నిరూపించడం అవసరం. అదే సమయంలో, ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాల ద్వారా కుట్రను నిరూపించడం కష్టమని గమనించాలి, కానీ అదే సమయంలో, చట్టవిరుద్ధమైన చర్యకు పాల్పడాలనే లక్ష్యంతో కుట్రదారుల మధ్య ఆలోచనలు కలిసినట్లుగా చూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేనప్పుడు, IPC సెక్షన్ 120-B కింద నేరాలకు ఒక వ్యక్తిని దోషిగా నిర్ధారించడం సురక్షితం కాదు. కొన్ని అంశాలు ఇక్కడ మరియు అక్కడ ప్రాసిక్యూషన్ వారు ఆధారపడితే, అవి నేరపూరిత కుట్ర నేరంతో నిందితులను అనుసంధానించడానికి సరిపోదని భావించవలను.

10. P.C. జోషి మరియు మరొకరు వర్సెస్ ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం ((1961) 2 SCR 63: AIR 1961 SC 387) కేసులో, గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది.

“6. ఆ విభాగం కొన్ని నిర్దిష్ట వర్గాల వ్యక్తుల పరువు నష్టం నేర విచారణకు ప్రత్యేక విధానాన్ని అందిస్తుంది. సెక్షన్ 198-B లోని ఉపవిభాగం (1) వర్తింపజేయడానికి అవసరమైన షరతులు:

(1) పరువు నష్టం మాటల ద్వారా కాదని;

(2) రాష్ట్రపతి, లేదా ఉపరాష్ట్రపతి, లేదా ఒక రాష్ట్ర గవర్నర్ లేదా రాజప్రముఖ్, లేదా ఒక మంత్రి లేదా కేంద్ర లేదా రాష్ట్ర వ్యవహారాలకు సంబంధించి నియమించబడిన ఏ ఇతర

ప్రభుత్వ ఉద్యోగిపై వ్యతిరేకంగా ఈ నేరం జరిగిందని ఆరోపించబడినప్పుడు;

(3) ఆ పరువు నష్టం తన ప్రజా విధుల నిర్వహణలో పరువు నష్టం కలిగించిన వ్యక్తికి సంబంధించినది;

(4) పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ లిఖితపూర్వకంగా ఫిర్యాదు చేశారని;

(5) ఆ ప్రతివాదం ఉప-విభాగాలు (3) మరియు (6) లో పేర్కొన్న అధికారుల ముందస్తు అనుమతితో ప్రజా ప్రాసిక్యూటర్ చేత చేయబడిందని; మరియు ఆ నేరము జరిగిన తేదీ నుండి ఆరు నెలల లోపు ఫిర్యాదు చేయబడిందని.

11. రామ్ శరణ్ చతుర్వేది వర్సెస్ మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రం (2022 SCC OnLine SC 1080) కేసులో, గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు ఇలా పేర్కొంది:

“25. నిందితుల మధ్య స్పష్టమైన, వర్గీకృత మరియు తెలిసిన ఒప్పందం ఉండవలసిన అవసరం లేదు. ఏదేమైనా, సందర్భోచిత సాక్ష్యాల కేసులలో స్థాపించబడిన సూత్రాలపై ఆధారపడటం ద్వారా సూచించబడిన ఒప్పందం స్పష్టంగా కనపడాలి. దాని ప్రకారం, రామ్ నారాయణ్ పోస్ట్ వర్సెస్ CBI (2003) 3 SCC 641 యొక్క మెజారిటీ అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ కోర్టు ఇలా తీర్పునిచ్చింది:

“354. ... కుట్ర నేరానికి ఒక రకమైన భౌతిక ఒప్పందాన్ని స్థాపించాల్సి ఉంటుంది. ప్రత్యక్ష ఒప్పందాన్ని రుజువు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. చట్టవిరుద్ధమైన చర్యల ఆలోచనలను పంచుకునే ప్రసారం, ఆధారం గా సరిపోదు...”

26. ఈ న్యాయస్థానం నేరపూరిత కుట్రపై చట్టానికి స్పష్టంగా వివరించిన దృష్ట్యా, అప్పీలుదారుడు మరియు A-1, A-2 ల మధ్య ముందస్తు సమావేశం జరిగిందని కోర్టును సంతృప్తి పరచడానికి ప్రాసిక్యూషన్ ఎటువంటి ఆధారాలను సమర్పించలేదని మేము కనుగొన్నాము. పరిసరాల పరిస్థితులు నుండి, ప్రకటనలు లేదా అప్పీలుదారుని ప్రవర్తన నుండి సేకరించిన అటువంటి సమ్మతి యొక్క భౌతిక వ్యక్తీకరణ లేదు. కుట్రలో అప్పీలుదారు స్పష్టంగా మరియు న్యాయంగా పాల్గొన్నట్లు ప్రకటించడం గురించి చెప్పకుండా, నిందితుడితో అప్పీలుదారు కుట్రకు సంబంధించిన నిష్క్రియాత్మక అంగీకారాన్ని కూడా సాక్ష్యం నుండి

తీసివేయబడింది. పైన పేర్కొన్నట్లుగా, ఈ కోర్టు కేవలం అనుమానాన్ని చట్టపరమైన ఒప్పంద రుజువుతో భర్తీ చేయకూడదని హెచ్చరించింది.

12. అనితా మల్హోత్రా వర్సెస్ అపెరల్ ఎక్స్ పోర్ట్ ప్రమోషన్ కౌన్సిల్ మరియు మరొక కేసులో ((2012) 1 Supreme Court Cases 520), గౌరవనీయులైన సుప్రీంకోర్టు, ఫిర్యాదులో డైరెక్టర్ ఏ విధంగా ఇన్ ఛార్జ్ గా ఉన్నారో లేదా దాని వ్యాపార నిర్వహణకు ఎలా బాధ్యత వహిస్తున్నారో ప్రత్యేకంగా పేర్కొనాలని మరియు అతను కేవలం ఇన్ ఛార్జ్ గా ఉన్నాడని బల్లగుద్ది చెప్పడం సరిపోదని పేర్కొంది.

13. పూర్తి కాలపు (హోల్ టైమ్) డైరెక్టర్లు భాధ్యులుగా చేయలేమని ధృవీకరించడానికి క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం. 11280 & బ్యాచ్ /2022, తేదీ 07.02.2023 లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై న్యాయవాది ఆధారపడ్డారు.

14. మరోవైపు, స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ E. ఉమామహేశ్వర్ రావు, కార్యాలయ డిక్లరేషన్ కాపీ ప్రాథమిక సాక్ష్యంగా ఉందని, ఏదైనా చట్టపరమైన విచారణలో సివిల్ లేదా క్రిమినల్, అటువంటి డిక్లరేషన్ కాపీ తగిన సాక్ష్యంగా ఉంటుందని, దీనికి విరుద్ధంగా రుజువైతే ప్రాసిక్యూటర్ చేయమని కోరే వ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా ప్రాసిక్యూషన్ చేయబడుతుందని సమర్పించారు. పరువునష్టం కలిగించే ప్రచురణకు తాము బాధ్యులం కాదని రుజువు చేయాల్సిన బాధ్యత నిందితులపై ఉందని న్యాయవాది వాదించారు. నిందితులపై భారం పడినప్పుడు ఆ దశలో విచారణను రద్దు చేసే ప్రశ్నే ఉత్పన్నం కాదు. ఆయన P.C.జోషి కేసులో మరియు మరొకరు వర్సెస్ ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రం కేసులో (పైన పేర్కొన్న) గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఆధారపడ్డాడు.

15. మనోజ్ కుమార్ తివారీ వర్సెస్ మనీష్ సిసోడియా మరియు తదితరుల కేసు((2022 SCC OnLine SC 1434))లో ఇచ్చిన తీర్పుపై కూడా ఆయన ఆధారపడ్డారు. పరువునష్టం కేసును విచారించే సమయంలో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు నిందితులపై నిర్దిష్టమైన ఆరోపణలు చేసినప్పుడు, వారిపై చర్యలను రద్దు చేయడానికి గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు నిరాకరించింది. సెక్షన్ 499-Aలోని ముఖ్యమైన అంశాలు నిందితులు చేసిన నేరారోపణలు చేసిన వ్యక్తి ప్రతిష్టకు భంగం కలిగించేలా ఉన్నాయని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

16. నిస్సందేహమైన వాస్తవాలు ఇవి;

i) IPC లోని 120-A, 120-B, 292, 499, 500, 501 మరియు 502 R/w 34 మరియు మహిళల అసభ్య ప్రాతినిధ్యం (నిషేధం) చట్టం, 1986 లోని సెక్షన్ 4 మరియు 6 కింద

శిక్షార్హమైన నేరాలకు గాను శ్రీమతి స్మితా సభవాల్ A2, A6, A7 మరియు A8 లపై 30.07.2015 న ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు చేశారు. విచారణ జరపనందున ఆ ఫిర్యాదును కొట్టివేశారు;

ii) శ్రీమతి స్మితా సబర్వాల్ భర్త, CCS 04.07.2015 లో ఫిర్యాదు చేశారు, దానిని క్రైమ్ నెం.163/2015 గా నమోదు చేశారు. ఆ కేసును 31.12.2015 న క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.6794/2015 ద్వారా ఈ కోర్టు కొట్టివేసింది. ఆ క్రిమినల్ కేసు ను A2, A6, A7 మరియు A8 లపై నమోదు చేశారు.

iii) A6 మరియు A8 లకు లీగల్ నోటీసు 30.06.2015 న జారీ చేయబడింది. వెంటనే, 01.07.2015 తేదీన A1 కంపెనీ తన వెబ్సైట్లో పశ్చాత్తాపం కథనాన్ని ప్రచురించింది. మళ్ళీ 28.07.2015 లో తేదీన A1 వారి ఎడిషన్ లోని 10వ పేజీలో వ్యాసం ద్వారా విచారం వ్యక్తం చేసింది.

17. ఈ వ్యాసం 06.07.2015 నాటి పత్రిక సంచికలో ప్రచురితమైంది. A3 నుండి A5 విషయానికొస్తే, ఫిర్యాదులో, A1 కంపెనీ రోజువారీ నిర్వహణకు కూడా వారు బాధ్యత వహిస్తారని పేర్కొన్నారు. ఆ పేలవమైన మరియు అస్పష్టమైన ప్రకటన తప్ప, ఫిర్యాదులో ప్రచురణకు సంబంధించి పిటిషనర్లు / A3 నుండి A5 వరకు జ్ఞానాన్ని ఆపాదించడానికి ఏమీ లేదు. నిందితులందరూ శ్రీమతి స్మితా సభర్వాల్కు పరువు నష్టం కలిగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో నేరపూరిత కుట్రకు పాల్పడ్డారని ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నట్లు ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన న్యాయవాది వాదించినప్పటికీ, A3 నుండి A5 వరకు నేరపూరిత బాధ్యతతో ముడిపెట్టడానికి ఎటువంటి ప్రకటన సరిపోదు. A3 నుండి A5 వరకు ఉన్న ఆరోపణలు ఎటువంటి వాస్తవిక ఆధారం లేకుండా ఊహాజనితమైనవి.

18. ఆ ప్రచురణ ప్రాథమికంగా పరువు నష్టం కలిగించే విధంగా ఉంది. విచారణ సమయంలో నిందితుడి రక్షణను ఆందోళనకు గురిచేయవచ్చు. సెషన్స్ జడ్జి పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి కారణాలు ఇవ్వకపోయినప్పటికీ, ప్రస్తుత వాస్తవాలలో పరువు నష్టం కలిగించే వ్యాసం కేవలం 10 పంక్తులు మాత్రమే ఉండగా, ప్రభుత్వ సమ్మతి తీసుకున్న తర్వాత దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదు ఆధారంగా సమన్లు జారీ చేయబడినప్పుడు, నాకు ఎటువంటి బలహీనత కనిపించలేదు.

19. ఇతర నిందితులు A1, 2, 6 నుండి 8 వరకు నిర్దిష్టమైన ఆరోపణలు ఉన్నాయని, వారిని ప్రచురణకు బాధ్యులుగా చూపిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు.

20. ఫలితంగా, హైదరాబాద్ మెట్రోపాలిటన్ సెషన్స్ జడ్జి ఫైల్ పై C.C.No.2/2016లో A3 నుండి A5 వరకు ఉన్న చర్యలు ఇందుమూలంగా రద్దు చేయబడ్డాయి. అయితే, A1, A2, A6 నుండి A8 వరకు ఉన్న కేసులకు వ్యతిరేకంగా చర్యలు కొనసాగుతాయి.

21. దీని ప్రకారం, క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.2045/2016 అనుమతించబడింది మరియు క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.2314/2016 కొట్టివేయబడింది. తత్ఫలితంగా, ఇతర దరఖాస్తులు, ఏవైనా ఉంటే, అవి ముగించివేయబడ్డాయి.

K. సురేందర్, న్యాయమూర్తి

తేదీ: 29.08.2023.